

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v torek, 5. julija 1932.

Štev. 75.

Nova vlada

V novi vladi so trije poslanci iz Dravske banovine — Generalni tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani g. Ivan Mohorič — minister trgovine in industrije

Naša vlada se je pretečeno soboto rekonstruirala. Iz vlade je stopil radi trajne bolehnosti ministrski predsednik Voja Marinković in je posle predsednika ministrskega sveta prevzel bivši minister dr. Milan Srškič. Gospodarski resori so ostali v dosedanjih rokah, samo ministrstvo trgovine in industrije je prevzel narodni poslanec Ivan Mohorič namesto ministra dr. Kramerja, ki je v namenu, da se more v izdatnejši meri posvetiti splošnim državnim poslom, ostal minister brez portfelja. Na ta način je Dravska banovina zastopana v novem kabinetu po treh narodnih poslancih, ki po svojem dosedanjem udeleževanju dajejo najboljšo garancijo za uspešno zastopanje naših gospodarskih interesov.

Posebno je naša gospodarska javnost z zadoščenjem pozdravila, da je v novi vladi prevzel gospodarsko važen resor trgovine in industrije nar. poslanec Ivan Mohorič, generalni tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

G. minister Ivan Mohorič je v naši gospodarski javnosti splošno znana osebnost, ki ne pozna samo do skrajnih podrobnosti želj in teženj našega gospodarstva, temveč jih je že dolgo vrsto let tudi uspešno zastopal. Novi g. minister se je za udeleževanje v gospodarstvu vestno pripravil. Rojen 1. 1888 v Idriji je absolvirал z odliko gimnazijo v Ljubljani in potem absolvirал pravo v Pragi, Parizu in Budimpešti. Že v mladih letih je kazal izredno nadarjenost in marljivost ter prepotoval in študiral narodno gospodarske razmere in organizacije v Franciji, Nemčiji, Češki, alpski Avstriji, Ogrski in Poljski. Obenem je priobčeval v »Vedi« in »Nar. gospodarskem vestniku« strok. gospodarske članke, ki so že takrat vzbujali občno pozornost in dokazovali temeljitost, s katero se je pripravil na svoj poklic. Po absolviranju študijah je praktičiral v praški zbornici, kjer se je specializiral za tarifno in carinsko stroko in se z uspehom uvažal tudi v druge zbornične agende. Tako je med drugim sestavil anketno poročilo o aprovizaciji Prage, ki je postavilo trajne temelje in pravice za ureditev tega važnega vprašanja. Celotno v vojni dobi se je kot vojaško-oskrbni uradnik udeleževal samo v gospodarski smeri. Bil je po vrsti samostojen vodja oskrbovališč, skladišč in tovarnih samostojen referent za oskrbo številnih vojaških edinic.

Na ta način teoretično in praktično dobro pripravljen je stopil koncem leta 1918 v službo ljubljanske zbornice, v kateri je postal koncem leta 1925. tajnik in z dnem 1. julija 1931 kot vodja zborničnih uradov generalni tajnik. V zbornični službi je vodil ves čas carinski in prometni referat, ki je bil v povojni dobi z bog nov nastalih državnih mej in nove ureditve prometne službe posebno važen. Istočasno pa je posvečal polno pozornost tudi drugim gospodarskim vprašanjem in si pridobil tekom let kot mož odličnih zmožnosti, želje volje in neumorne pridnosti in vestnosti sloves gospodarskega strokovnjaka splošen ugled ne le v mejah naše ožje domovine, ampak povsod, kjer je zastopal naše gospodarske interese. Zastopal je uspešno naše gospodarstvo na raznih trgovskih pogajanjih s tujimi državami in se odlikoval na raznih gospodarskih kongresih tudi izven mej naše države s temeljitimi poročili in smotrenimi predlogi. Ni bilo skoro važnejše konference, pri kateri ne bi sodeloval Mohorič kot delegat ali ekspert, bodisi ljubljanske zbornice ali države. Tako je n. pr. pred leti njegov

referat o cestah na konferenci mednarodne trgovske zbornice v Parizu vzbudil splošno pozornost celo v Ameriki in njegovo prizadevanje na zad-

Novi minister Ivan Mohorič

nji enaki konferenci v Innsbrucku za olajšanje deviznih omejitev v mednarodnem prometu, je dalo povod za razmotrivanje v vsej evropski gospodarski javnosti.

Novi g. minister pa se ni udeleževal samo v zbornici. Takoj po osnovanju Zveze gremijev trgovcev v Dravski banovini je prevzel zgraditev te važne gospodarske organizacije in tudi uspešno završil tako, da je trgovski stan danes res vzgledno organiziran. Odveč bi bilo govoriti o njegovem podrobnem delu v raznih korporacijah, n. pr. v tarifnem odboru, v oblastni skupščini, na konferenci društva Narodov v Ženevi, ko se je razpravljalo vprašanje carinskega premirja, v Atenah na prvi balkanski gospodarski konferenci itd. Dasi se ni nikdar silil v ospredje in je bil vedno zelo, celo preveč skromen, ga vendar vsi poznamo in cenimo za prvega gospodarskega delavca, čigar zasluge za gospodarstvo so našle izraze v opetovanih visokih odlikovanjih.

Sodeloval je ves čas tudi pri našem listu z aktualnimi gospodarskimi članki programatične važnosti. Bil je duša našega lista in še sedaj ga s ponosom šteje med svoje zveste sodelavce. Sodeloval pa je tudi vedno in povsod, kjer so to velevali gospodarski interesi. Tako je daljšo dobo posloval kot pomočnik ministra za šume in rudnike in ministra trgovine in industrije in že v tej lastnosti veliko storil za prospeh našega gospodarstva. Splošni gospodarski interesi so ga tudi vodili, ko je prevzel mandat narodnega poslanca in isti interesi ga brez dvoma vodijo sedaj, ko prevzema portfelj ministra trgovine in industrije.

Imenovanje ministra g. Mohoriča je nadvse simpatično odjeknilo v naši gospodarski javnosti, ki se zaveda, da bo imel g. minister v svojem obsežnem in važnem delokrogu pred očmi gospodarske interese in storil v okviru možnosti vse, da upošteva težnje, želje in potrebe gospodarstva. Ne bilo bi prav, da bi se vdajali iluzijam v tem pogledu, pričrpani pa smo, da bo imelo gospodarstvo v njem vnetega zagovornika, ki bo storil vse, kar se v danih razmerah more storiti za prospeh gospodarstva.

V tem pričrpanju g. ministru iskreno čestitamo in mu želimo v službi dobre stvari, katero vedno zastopa, čim največ uspehov.

Mlinski pavšal za mesec julij 1932 odpade

Kakor izvemo od najzanesljivejše strani, se mlinski pavšal za mesec julij 1932 ne bo pobral. Ministrstvo trgovine in industrije je smatralo za potrebno, da prekine za mesec julij s pobiranjem mlinškega pavšala, ker hoče s tem upoštevati potrebo, da se mlini, za katere se je plačeval pavšal sedaj tri zaporedne mesece, očistijo, popravijo in spravijo v poraben stan, ki bo ustrezal možnosti ocenjene kapacitete.

Frankaturna obveznost pri pošilkah iz Madžarske za Jugoslavijo

Po rešenju ministrstva financ broj 75344/32 z dne 25. junija 1932 in temljem protokola k M. K. R. odseka 2. Prehodnih odredb se odreja, da ne smejo biti pošilke sporovozne, brzovozne in ekspresne robe, ki se predajo na prevoz na postajah v Madžarski za postaje v Jugoslaviji, pri prehodu v Jugoslavijo obremenjene z nikakimi stroški in da morejo biti take pošilke frankirane samo do državne meje med Madžarsko in Jugoslavijo.

Ta odredba stopi v veljavo dne 5. julija 1932.

RAČUNANJE VOZARINE PO IZJEMNIH TARIFAH PRI REEKSPEDICIJI

Generalna direkcija državnih železnic javlja pod G. d. br. 25453/32 z dne 12. maja 1932, da je zaznala, da se izjemne tarife, lokalne in pristaniške tarife, ki velja jo samo do gotovih postaj, zlorablja na ta način, da se pošilke na teh postajah reekspedirajo za druge postaje, ki v teh izjemnih tarifah kot namembne postaje niso navedene. Ker se smejo uporabljati take izjemne tarife samo tedaj, ako se pošilke odvozijo s teh postaj s cestnimi vozili ali na kak industrijski tir v svrhu iztovarjanja ali se pretvorijo na ladje, pogoj odvoza pri reekspedicijah takih pošilk ni izpolnjen. Predno se torej take pošilke reekspedirajo, se mora zahtevati od prejemnika robe plačilo vozarine, izračunane po normalni tarifi; ako je pa pošiljatelj ali pa tudi prejemnik vozarino že plačal, se mora zahtevati še plačilo razlike na normalno tarifo.

KOLKOVANJE POTRDILO, ODNOSNO IZPRIČEVAL VAJENCEV IN POMOČNIKOV

Na razna vprašanja pojasnjuje zbornica za TOI, da podlegajo izpričevala vajencev o trajanju učenja, bodisi da se je učenje dovršilo ali pa pred časom prekinilo, kolku 20 Din. Izpričevala ali potrdila, ki jih izdaje zadruga vajencem, ki pri pomočniškem izpitu niso pokazali zadostnega uspeha, da so dovršili učni čas brez pomočniškega izpita, je kolkovati s kolkom za 10 Din, pomočniška izpričevala, to je spričevala o vedenju in pokazani izobrazbi med službo pa s kolkom za 20 Din. Tej taksi pa podlegajo pomočniška izpričevala samo, ako se ne izdajajo v poslovni knjižici, dočim so v teh knjižicah izdana izpričevala oproščena kolkovanja.

ZAPADLOST NEKATERIH TAKS V MESECU JULIJU T. L.

V tekočem mesecu zapade v plačilo dopolnilna prenosna taksa, dalje taksa za plačilo gostilničarskih računov, točilna taksa in taksa za otvorene tekoče račune pri delniških družbah. Posebno opozarjamo na plačilo točilne takse, ki zapade v plačilo do dne 31. julija 1932. Ako se ta taksa pravočasno ne plača, zapade zamudnik kazni, ki znaša še enkratni iznos takse same. Ker so točilne takse razmeroma visoke, je kazen za zamudno plačilo jako občutna.

Občni zbor

»Društva industrijcev in veletrgovcev« v Ljubljani

se vrši

v četrtek dne 7. julija 1932. ob pol 11. uri v veliki dvorani »Trgovskega doma« v Ljubljani (Gregorčičeva ulica 27)

s sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor in poročilo predsedstva.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Volitev društvenega odbora in društvenega nadzorstva (§§ 10. in 15. pravil).
6. Nasveti in pritožbe.

Kaj bo z izvozom našega sadja na Dunaj?

Poročilo z Dunaja.

Svoječasno sem poročal v »Trg. l.« o lanski prodaji našega sadja na Dunaju in v Avstriji sploh. Moje poročilo ni bilo veselo za naše izvoznike in sadjarje. Toda za letošnji izvoz naših pridelkov so nade še veliko neugodnejše. Splošna gospodarska kriza se letos pojavlja v veliko strašnejših oblikah. Nad tri sto tisoč nezaposlenih (in tu moramo računati nad milijon jedcev) vpliva katastrofalno na tisoče trgovskih podjetij, in ko so ta slaba, pridejo novi tisoči drugih, ki so prizadeti, tako da imamo nakrat ogromne množine ljudi, ki ne morejo nič več kupiti, ki se omejujejo zlasti pri nakupu sadja, ki ni najpotrebnejša hrana. — To vidimo na tukajšnjem sadnem trgu, oziroma na pre mnogih dunajskih trgih za živila, kjer je le prepogosto naravnost žalostno prazno, namesto živahnega življenja in nakupovanja.

Je pa še drug razlog za prav mračno sliko bodoče sadne kupčije. Splošna politična situacija, negotovost z najbližjo bodočnostjo spravlja v strah in trepet tudi sicer dobro situirane prebivalce, da morajo začeti varčevati na neobičajne načine. Obrniti morajo šiling stokrat, predno ga po nepotrebnem izdajo, — in po vrhu: ni več zaupanja v denar, v šiling, ni nikake gotovosti, kaj bo sploh z vsem narodnim gospodarstvom. In strah pred negotovo bodočnostjo je najhujši bau-bau tudi za vsako realno kupčijo.

Notranji položaj na dunajskih trgih je pa naravnost katastrofalen: Dve tretjini trgovcev, posebno komisinarjev je — preveč, a dobrih, da mu blago lahko zapuže na kredit, čeprav za tri dni, ali da mu daste v komisijo — je neizrečeno malo. Poznam, žal, veletrgovca s slovečim imenom, še lani bi se glasila o njem vsaka informacija, da mu daste lahko neomejen kredit, ... pa ne more plačati 300 S, in ako ga hočete tožiti, vam kratkoma izjavi, da napové konkurz, — in premislite si, da bi si delali po vrhu še občutne tožne stroške. In situacijo poznajo dobro tudi sodniki, ki uvažujejo silovito žalosten položaj trgovcev, in ako tudi obsodijo, mora se upnik zadovoljiti s silno dolgimi in malimi obroki. ... Ako bi ne tožil, bi prišel morda prej do denarja nego po razsodbi.

Konkurenca med trgovci je obupna, ali v sto odstotkih se vrši taka blazna tekma na račun — liferantov, ki so tako blazni, da premalo previdno pošiljajo blago na Dunaj. To velja posebno za Jugoslavijo. — Kdor je zasledoval lansko leto moja situacija poročila v »Jugoslovanu«, se je mogel uveriti, da sem bil silno skeptičen, do skrajnosti črnogled, — ali izkazalo se je, da moj pesimizem je bil še veliko prekrotak, da je resnica bila veliko groznejša.

Poleg splošne krize je tudi lani bila velika krivda na strani naših izvoznikov, kakor sem lani pokazoval s prav drastičnimi resničnimi zgledi. Ministrstvo je bilo izdalo »Pravilnik« za izvoz sadja, ali ta je ostal v celoti na — papirju. Tendence mu je bila, da bi se omejilo število izvoznikov, ali kljub temu je izvažal, kdor je hotel, — posebno iz krajev preko Save. Tam je znal vsakdo najti pota, da se je izognil tendencam Pravilnika. In ker je nastala blazna tekma med našimi izvozniki, zato so bile takoj s početka naravnost bedaste nakupne cene. — Lani sem povedal, da so za prva jabolka na štajerskem delu banovine zahtevali 320 para, tako da so bile že pri vsem početku naravnost katastrofalne izgube. In videli smo, da za ista jabolka ni bilo mogoče kmalu potem dobiti niti — po dinarju za kilo. Ako bi bile takoj s početka nastavljenе cene — recimo po 150 para, bi morda naši sadjarji vse pridelke spravili na svetovna tržišča po taki ceni, in prišlo bi vendar mnogo denarja v deželo.

Za naše češplje so bili v Brčku nastavljeni cene po 280 para, pa niso povprek niti po 180 dobili. Zakaj? Zunanji trgi vsled splošne gospodarske depresije niso bili sposobni, kupiti niti polovico onega blaga, ki so ga naši izvozniki vsiljevali od vseh strani na naravnost bedaste načine. Pri obilici trgovcev na Dunaju, med katerimi je na stotine blaznih desperadov, pa dandanes izzove katastrofo na trgu že par odvisnih vagonov, ki pridejo kak dan tjakaj, kajti ... dovolj je, da je en sam trgovec tako brezvesten, da začne prodajati blago za vsako ceno, pa je ves trg po-

kvarjen, pa začnejo vsi zapored brezglavo prodajati po cenah, ki komaj krijejo stroške. — In tako so naši izvozniki lani izgubili ogromno denarja.

Letos ne kaže nič bolje, narobe, polozaj se je še izdatno poslabšal. To dokazuje dosednji potek dovoza sadja in drugih pridelkov iz inozemstva. — Češnje so letos stale pri nakupu in z vsemi stroški do Dunaja do 90 grošev, a najvišja cena je bila 80 do 50 grošev. Za lepe italijanske breskve so na Naschmarktu zahtevali 30. junija po — 40 grošev, t. j. niti za stroške. Avstrijska država zna pa lepo takoj zahtevati ogromno carino, davek od vrednosti si carinarnica kar sama določa (navadno od dvojne vrednosti nego v resnici).

V Novem Sadu imamo nekaj madjarskih židov, ki so si znali izbojevati monopolno stališče, kajti ti imajo v Trgovski zbornici prvo besedo, in so se letos združili, da bi sploh ne dopustili nikogar blizu. Vodja teh židov je prišel na Dunaj, kjer je že iz predvojnih časov domač, meneč, da ostane tu do konca izvozne dobe, ali prejel je dva vagončka in potem jo je pobrisal domov. Ako ta ni mogel vztrajati, je znak, da ni tu ničesa iskati.

Prognoza za letos in za par pridelkov je taka: Za češplje moremo računati najvišjo ceno po 30 grošev, polovica je stroškov, ergo ostane izvozniku polovica, nekako 125 para. — Za jabolka po priliki enako. — Za grozdje utegne biti cena najvišja do 55 grošev, tako da bi ostajalo za liferanta po priliki 20 grošev ali 160 para. Ergo: pozor!

A. G—k.

Protestiramo

V oglašju, s katerim razpisuje Dravsko intendantsko skladišče v Ljubljani nabavo večje količine ovs, ječmena, mrve in slame, beremo med drugim tudi tole: »Trgovci, banke in spekulanti so od teh nabav izključeni.« Ze samo iz formalnih razlogov moramo proti tej stilizaciji odločno protestirati. V ljudski govorici so spekulanti na silno slabem glasu in narod stavlja spekulante na isto stopnjo z najbolj brezobzirnim in brezvestnim verižnikom. Za priprosto ljudstvo velja že skoraj kot zakon, da bi bilo vse mahoma bolje, če bi se vsi spekulanti in verižniki pobesili kar na prvo drevo. Tak žalosten sloves ima med narodom beseda spekulant in jasno je, da mora to biti znano tudi vsakemu uradu. Kljub temu pa je mogoče, da se v uradnem oglašju zablesti stavek, s katerim se mečejo trgovci in spekulanti v en koš. Proti temu moramo najodločneje protestirati, ker trgovci nimajo s spekulanti, kakor misli ljudstvo, prav nič skupnega. Je sicer res, da mora vsak trgovec računati in stremeti za tem, da pri prodaji blaga nekaj zasluži, toda ta zaslužek je tako minimalen in tako utemeljen, da ga nihče ne more trgovcu očitati. Cisto drugače pa je z dobičkom spekulanta, ki noče samo nad mero zaslužiti, temveč, ki se poslužuje pri tem tudi metod, ki jih ne trpi noben dober trgovec. Največji nasprotniki te brezobzirne spekulacije so baš legitimni trgovci, ki se vedno prizadevajo, da vladajo v poslovnem svetu metode, kakršne so običajne med poštenjaki. Vse to njih prizadevanje pa se sedaj honorira na ta način, da se v uradnem oglašju stavijo v isto vrsto s spekulanti in to vrhu tega še v zvezi, da je žalitev naglašena. Vendar si ne more misliti priprosto ljudstvo, če čita v uradnem oglašju, da so trgovci in spekulanti od nabav izključeni, nič drugega, ko da ti na nedopusten način draže blago, da so torej škodljivci javnosti. S kakšno pravico si more kdo dovoliti tako žalitev naših poštenih trgovcev!

Pa ne samo iz formalnega vzroka, temveč tudi iz stvarnega moramo proti izključitju trgovcev od nabav odločno protestirati. Naša javnost je vsak hip pod vplivom kakšnega novega gesla in »slagerja«. Tako se je svoje dni zaradi volivnih kroglic kméta silno mnogo govorilo in poudarjalo, da treba kmetu pomagati. Na sebi je to geslo tudi čisto pravilno in nihče ni bolj za to, da se kmetu pomaga, ko baš gospodarski sloji, ki se vedno zavedajo, da je takoj vse gospodarsko življenje v zastoju, če je kmet brez denarja. Ali razlika je v tem, kako se kmetu pomaga in gospodarski sloji ne morejo razumeti samo tega, zakaj bi se kmetu moglo pomagati samo na ta način, da se škoduje drugim. Samo na ta način pa so nekateri pojmovali pomoč kmetu. Ti modrijani so namreč govorili, da treba doseči, da bo kmet vse svoje pridelke naravnost prodajal konsumentu,

ker bo na ta način dobil kmet za svoje pridelke več, konsument pa bo plačal manj. Dobiček bo torej dvojen in zato treba vso vmesno trgovino izločiti. Z drugimi besedami pa se pravi to, da treba zatreči sploh ves trgovski stan. In sad tega malo preudarjenega naziranja je tudi citirani stavek iz oglašja intendantskega skladišča.

To naziranje pa je napačno, da ne more biti bolj in praksa je pokazala, da ne zadruge ne konsumi ne morejo tako ceno izvrševati posredovanja med producentom in konsumentom ko legitimna trgovina. Saj je skoraj že pravilo, da tako zadruge ko konsumi prodajajo in kupujejo blago le pri velikih trgovcih, ki edino morejo vsled zadostnih sredstev, znanja in zvez na velikih trgih spraviti kmetu blago na trg, oziroma dobaviti konsumentu dobro blago po najnižji možni ceni. Pri tem pa trgovec nosi ves riziko, a kljub temu jamči producentu, da dobi svoj denar, konsumentu pa, da prejme točno takšno blago, kakor ga zahteva. Praktično življenje je dokazalo, da se trgovcu prav nič ni treba bati, da bi postal odveč, ker je njegovo delo največje važnosti za narodno gospodarstvo, saj dejansko v prvi vrsti od dela in uspeha trgovca zavisi blagostanje naroda.

Nič manjše važnosti pa ni delo trgovca za državo in to treba še posebej naglasiti. Od nekdanj je bilo tako, da so tvorili jedro in temelj državnih financ dohodki od trgovine, obrta in industrije. Zato vidimo, da so že v zgodnjem srednjem veku vladarji dosledno podpirali mesta proti plemstvu in vsem, ki so skušali prikrajševati mesta v njih trgovskih pravicah. Pokojni zaslužni naš zgodovinar Vrhovec je o tem napisal v letopisu Slovenske Matice prav poučno razpravo, kako so že v 13. in 14. stoletju skušali graščaki in njih podložniki izločiti trgovce pri prodaji kmetijskih pridelkov. Pa vedno so se ti poizkusi izjalovili, ker so vladarji ščitili interese trgovcev in varovali njih gnotne interese. Seveda niso delali vladarji tega iz kakršnih sentimentalnih razlogov ali ker bi se zaljubili v trgovce, temveč samo iz realnih državnih ozirav. Kajti trgovci so bili glavni plačniki vseh državnih davkov in brez denarne pomoči trgovcev ne bi bilo ne cest in ne mostov, vladarji pa tudi ne bi imeli denarja, da bi vzdrževali vojsko, ki je ščitila vso deželo pred pustošenjem in vpadi sovražnikov.

Prav nič novega torej ni, če bi hoteli nekateri tudi sedaj izločiti trgovca od prodaje kmetijskih pridelkov, ker že v srednjem veku so bili takšni poizkusi na dnevnem redu. Kakor pa so se ti poizkusi že takrat vedno izjalovili, tako se bodo in se morajo tudi danes, ker slone na čisto napačni podlagi, kakor da bi sploh moglo narodno gospodarstvo obstajati brez trgovine. Dejansko tudi ni nobene dobe v zgodovini civiliziranega človeštva, ko ne bi

Pomudbe, poupraševanja

WILLY PEUCHER Zoppot, Freie Stadt Danzig, Nordstrasse 11a se zanima za zastopstvo naših tvrdk za Gdansk, Poljsko, Prusijo in Pomorje. Imenovani pravi, da lahko navede prvovrstne reference.

Iz naših organizacij

Uradni dan zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico se vrši v torek dne 12. julija 1932 od 8. do 12. ure predpoldne v posvetovalnici gremija trgovcev v Celju, Razlagova ulica št. 8, pritičje levo.

OBČNI ZBOR DRUŠTVA INDUSTRIJCEV IN VELETRGOVCEV

Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani bo obdržalo dne 7. t. m. svoj sedmi redni občni zbor v veliki dvorani Trgovskega doma v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27, I. nadst.

Delovanje tega društva, ki ščiti interese upnikov, se je v pretečenem letu močno razvilo. Splošna gospodarska depresija, ki je zadela vse sloje naše države, je najobčutnejše udarila upnike, predvsem veletrgovce in industrijce, ki so morali vsled tega preurediti svoje poslovanje in ga primerno prikrojiti današnjim razmeram. Previdnost v kreditiranju jih je privedla do tega, da se poslužujejo v večji meri, kot kdaj prej, informacijske službe. Tudi so uvedli organizirano opominjevanje dolžnikov, evidenco o solidnosti prosilcev kreditov in njih gospodarskega poslovanja. Pa tudi skupen nastop v varstvo interesov upnikov je danes v novih razmerah drugačen, kot je bil svoččasno, ko je mogel vsak upnik zase nastopati proti svojemu dolžniku. Ker se obrati naših veletrgovcev in industrijcev modernizirajo in ker gospodarska depresija najbrže ne bo še v kratkem končana je nujno potrebno, da se pridobitniki bolj kot kdaj strnejo v močni organizaciji in je zato želeli, da se ravno občne zboru tega društva, v katerem je včlanjena večina naših veletrgovcev in industrijcev, v polnem številu leti udeležijo. Na občnem zboru bodo podana poročila o delovanju društva in njegovega tajniškega urada v pretečenem letu, iz katerih ne bo razviden samo razmah društva, ampak tudi položaj upnikov v sedanjih kritičnih dobi.

Gremij trgovcev v Radovljici vabi na XXII. redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 10. julija 1932 ob 14. uri v občinski posvetovalnici na Jesenicah. Dnevni red: 1. Poročilo načelnika. 2. Odobritev letnega računa. 3. Poročilo računskih preglednikov. 4. Proračun za leto 1932. 5. Preosnovanje gremija po novem obrtnem zakonu in odobritev novih pravil. 6. Volitev uprave združenja. 7. Volitev nadzornega odbora. 8. Razprava o izvedbi obligatornega bolniškega in starostnega zavarovanja. 9. Slučajnosti. Vabilo velja za vsakega člana; zaradi stanovskega razgovora se še posebno vabijo vsi lesni trgovci. Ako ob določeni uri ne bi bilo navzočih zadostno število članov, se bo vršil občni zbor eno uro pozneje ob vsakem številu navzočih članov. — Načelnik: L. Fürsager.

Medic-Zankl laneno olje, firnež, vse vrste lakov ter emajlno-lakaste in oljate barve.

bilo trgovine. Še bolj ko narodno gospodarstvo pa potrebujejo trgovino državne finance v katerih bi takoj zavlada absolutna suša, če bi usahnili davki, ki jih plačujejo gospodarski sloji. Zato pa tudi pričakujemo z vso pravico, da bo vlada imela vsaj to razumevanje za potrebe trgovskega sveta, kakor so ga imeli srednjeveški vladarji in da bo za vselej postalo nemogoče, da bi se v uradnem oglašju čital za vse trgovce tako žaljiv in krivičen stavek, kakor je stavek: Trgovci in spekulanti so od teh nabav izključeni. Še enkrat protestiramo proti temu stavku in prepričani smo, da bo naš protest upoštevan, ker radi priznavamo, da se baš v zadnjem času posveča vse drugačna pažnja gospodarskim vprašanjem, ko preje. Nadejamo se, da je citirani stavek le še pozabljen preostanek iz dobe, ko je bil lov za kmetijskimi kroglicami višek vse politične modrosti in trdno smo uverjeni, da bo to naše naziranje potrjeno tudi od najbolj merodajne strani.

Po svetu

Belgija je uvoz pšenice in moke z novimi uvoznimi pristojbinami zelo otežkočila. Za kanadski pšenični kartel je predlagana likvidacija; morda bo priskočila vlada na pomoč, da se prepreči prenagljena likvidacija.

Pridelek pšenice v Ogrski je cenjen na 18.000.000 met. stotov proti 19.700.000 v preteklem letu, pridelek rži na 6.800.000 proti 5.500.000 stotom.

Belgijski bakreni trust Union Minière du Haut Katanga zaključuje s čistim dobičkom 75.700.000 frankov proti lanskim 270 milijonom 200.000 frankom. Dividende so še zmeraj zelo visoke.

Znižanje obrestne mere v Ogrski od 6 na 5 odstotkov ne odgovarja toliko potrebam denarnega trga kot financiranju ogrskega pridelka. Dosedanja obrestna mera je bila v veljavi od 18. avgusta 1931.

Hapag, velika nemška plovna družba, znižuje delniško glavnico od 160 na 53,2 milijonov mark. Tretjina ladij je nezaposlenih. Od sodelovanja s Severonemskim Lloydom se pričakujejo lepi uspehi.

Ameriško finančno leto, zaključeno 30. junija t. l., izkazuje deficit 2900 milijonov dolarjev proti deficitu 900 mil. dolarjev v letu 1930/31 in prebitku 183.000 dol. v letu 1929/30.

Avstrijski žitni kartel, obsegajoč 14 podjetij in sklenjen do konca tekočega leta, se je vsled nezadovoljstva posameznih članov glede kvot predčasno razšel.

Podjetje Steyr bo s 1. avgustom obratovanje zopet močno omejilo.

Več angleških železniških družb se pogaja o ožjem sodelovanju in bi bila na ta način konkurenca izločena.

Eksport grozdja iz Ogrske je narastel v zadnjih petih letih od 6000 met. stotov na 185.000 stotov, cena je pa padla od 90 vinarjev na 22. V Nemčiji gre 55 odstotkov grozdja, v Avstrijo 40.

Svetovna vrednotna konferenca v Londonu je na vidiku. Ogrevajo se zanjo zlasti Angleži in Amerikanci.

Položaj hmeljskih nasadov v Jugoslaviji se je v splošnem zboljšal, a še ne izenačil.

Ameriška jeklena industrija je zaposlena samo še s 15 odstotki kapacitete, in ni pred septembrom pričakovati nobenega zboljšanja.

Francoska industrijska eksportna organizacija je ustanovljena; namen ji je izmenjava blaga z drugimi deželami potom medsebojnih dogovorov od industrije do industrije.

Albanska uvozna carina na koruzo je zvišana na 8 zlatih frankov pri 100 kg.

Nadaljnje zvišanje carine v Angliji za več vrst predmetov predlaga tamošnji zadetni odbor.

Prostovoljno delo v Nemčiji opravlja okoli 40.000 oseb, med njimi 20.000 v starosti 21 let in manj. Pri delu za dviganje ljudskega zdravja jih je zaposlenih okoli 13.000, za melioracijo zemlje ca. 10.000 itd.

Slive v okraju Brčko (Bosna) in tam okoli bodo letos, kakor kaže doslej, tako dobro obrodile kot že niso več let.

Turčija dovoli kompenzacijskim potoni uvoz preko določenih kontingentov. Kot kompenzacijski predmeti od strani Turčije pridejo v poštev le predmeti turškega izvora, torej ne tranzitno blago. Cene se določijo od turških trgovskih zbornic po posebnih komisijah.

Bolgarski tobačni producenti so se združili v zadruge in so osnovali glavni urad, kojega predsednik Tašev bo prišel te dni v Prago, da se dogovori o novih nakupih tobaka od strani Českoslovaške.

Nove eksportne kvote sladkorja hočejo po poročilih francoskih listov takole določiti: eksportna kvota za Evropo in Peré bi znašala po 1,8 mil. ton, za Javo 1,5 in za Kubo 2 miliona ton; zborovanje sladkornih producentov se bo pričelo 7. t. m. v Ostende.

Podržavljenje bakrenega rudarstva v Nemčiji se živahno razpravlja in je po zadnjih merodajnih izjavah takorekoč fiksno in le še vprašanje časa.

Produkcija nafte v Poljski je bila v preteklem letu s 630.280 tonami za 4,9 odstotkov manjša kot v letu 1930. Eksport je bil z 220.000 tonami za 30.000 ton večji kot leta 1930.

Tudi Egipt ima že brezposelno vprašanje, in je sedaj brezposelnih okoli 24.000; doseljevanje in naseljevanje inozemcev je omejeno.

Neprilike v gospodarstvu

En del težkega položaja v našem gospodarstvu je zakrivilo brez dvoma tudi dejstvo, da državna uprava ne plačuje svojih nameščenecv tako, da bi ti mogli stanu primerno živeti. V zadnjih letih smo doživeli že toliko redukcij plač, da dobiva danes državni nameščenec komaj toliko prejemkov, da se skromno preživlja, dočim mu za ostale potrebe, ki po stopnji njegove inteligence in predizobrazbe spadajo med zahteve, katere so upravičeni stavljati na življenje, ne preostaja prav ničesar. Državna uprava sama uvideva, da ne plača svojih nameščenecv toliko, kakor bi jih po alimentacijskem principu, ki ga je uveljavila v plačnem sistemu, plačati morala, da bi mogli stanu dostojno živeti. Najbolje se čuti to v dejstvu, da je osnovala obilglatne nabavljalne zadruge državnih nameščenecv, pri katerih morajo biti včlanjeni vsi nameščenecv brez razlike, ali so voljni kupovati v teh zadrugah ali ne. Obligatno včlanjenje državnih nameščenecv v nabavljalne zadrugah je imelo gotovo ostro proti trgovini. Ost obstoji v tem, da je sploh moglo smatrati, da bo konzumno zadrugništvo moglo rešiti državne nameščenecv in jim izboljšati položaj. Posredno se je hotelo pokazati na trgovstvo, češ, da je ono krivo, da uradnik danes tako težko izhaja, ker mora svoje potrebe predrago plačevati. Pa ne le, da se je hotelo postaviti na pranger trgovstvo, hotelo se mu je tudi škoditi s tem, da se je prisililo vse državne nameščenecv, da se včlanijo v nabavljalne zadrugah. Trgovstvo je takrat zavzelo napram temu pojavu v naši državni upravi odklonilno stališče in pojasnilo položaj, v ostalem pa kvitiralo neprijazno gesto v trdni veri, da bo bližnja bodočnost pokazala, da tudi nabavljalne zadrug ne bodo mogle rešiti nameščenecv, ker jih tudi one ne morejo pod ceno oskrbovati z vsemi potrebščinami.

Sedaj, ko je od ustanovitve prisilnih konzumnih organizacij preteklo že par let, se je do cela izkazalo, da niso izpolnile nad svojih inicijatorjev, dasi so deležne raznih ugodnosti, med katere je šteli v prvi vrsti popolno davčno prostost. Že samo ta ugodnost je jako izdatna, ako ostalih niti ne upoštevamo. Saj tvori pri legi-

timnem trgovcu ravno postavka davki eno najizdatnejših režijskih postavk. Navzlic temu pa, da so zadrug oprostene davkov in da uživajo tudi druge ugodnosti, pa vendar ni med cenami legitimne trgovine in cenami zadrugništva take razlike, da bi naklonitev raznih ugodnosti prihajala v cenah do pravega izraza.

Dočim se enemu delu trgovine, to je zadrugništvu, priznavajo razne dalekosežne ugodnosti, pa se na drugi strani nalogajo legitimni trgovini vedno večja bremena. Predlogi, katere obravnavajo po nekod davčni odbori za odmero pridobitne, gredo v take zneske, da trgovci s strahom gledajo v bodočnost kako bodo mogli zadostiti svoji dolžnosti. Res je, da država ravno tako trpi na posledicah gospodarske krize, kakor privatno gospodarstvo, vendar pa smemo pričakovati in zahtevati, da pred poostrojitvijo davčnega vijaka prouči, kako bi si mogla pomagati drugim potom in si pomnožiti svoje dohodke.

V proučevanju sredstev, ki naj ji pomagajo, bi morala priti tudi na to, da se je na njen račun v preteklosti dosti grešilo s tem, da se je šlo v favoriziranju konzumnega zadrugništva odločno predaleč, ne le v škodo državnih dohodkov, ampak tudi v škodo davčne moči privatnega gospodarstva, s tem da se mu nalaga bremena, katerih je konkurenca oproščena. Neenaki konkurenčni pogoji do zdaj niso mogli pomagati zadrugništvu, da bi moglo izpolniti svoj namen in cilj in ga pri solidnosti naše trgovine tudi ne bo moglo doseči. Pred kratkim je minister za socialno politiko v senatu javno priznal, da je 95% naših trgovcev solidnih in poštenih tako, da ne potrebujejo protidraginskega zakona. Pri tem priznanju naši legitimni trgovini gotovo ni umestno in pravilno, da se še naprej sili državne nameščenecv, da so člani nabavljalnih zadrug in da se ne le nabavljalnemu zadrugam, ampak konzumnemu zadrugništvu v obče priznava davčna prostost. Ako rabi država večje dohodke, naj jih išče tam, kjer jih lahko dobi, to je pri konzumnem zadrugstvu, kateremu bi se mogla brez škode za konzumente in za splošno pretekati davčna prostost, kakor se to tudi v drugih državah že povsem resno razmotriva.

Svečana šolska proslava enoletnega trgovskega tečaja na trgovski akademiji v Mariboru

Šolski zaključek na enoletnem trgovskem tečaju je bil proslavljen letos na izredno slovesen način. Ob številni udeležbi odličnih predstavnikov tukajšnjega trgovstva ter članov Slov. trgovskega društva in skrbni pripravi s strani vodstva, se je razvila svečana šolska proslava, ki je pokazala presenetljiv uspeh mladega zavoda. Po prisrčnem sprejemu vabljenih gostov s strani šolskega kuratorija, je s primeranim nagovorom otvoril proslavo vodja tečaja g. prof. Struna ter dal besedo gospodu dr. Rutarju, ki je predaval o sodobni gospodarski krizi in njenem razvoju. Predavatelj skrbno pripravljeni govor, zasnovan na obširni gospodarski literaturi in statističnem materialu, prica o njegovi izredni erudiciji in hkrati zmožnosti zajeti problem prav pri koreninah. Upati je, da to njegovo predavanje, ki je bilo deležno obilne pohvale in priznanja, ne ostane zadnje, saj se je prav ob tej priliki porodila marsikomu mikavna misel, ustvariti v področju prosvetnega odseka Slovenskega trgovskega društva kulturno ognjišče za ekonomsko-komercialna vprašanja.

Predavanju je sledilo obdarovanje najmarljivejših učenek. Kot najboljša na zamarljivo je bila nagrajena s prvo nagrado

učenka Šetine Ana, kot odličnjakinji tudi še Sonne Gerlinde in Klemenčič Franja. Prvo nagrado iz strojepljiva je dobila Fanka Simočič, zmagovalka v strojepljni tekmi, ki se je s 4 udarci na sekundo na las približala jugoslovanskemu rekordu. Kot najboljša stenografinja je bila nagrajena Marija Brus, ki v svoji stroki tudi mnogo ne zaostaja.

Vse nagrade, ki imajo v prvi vrsti moralen pomen, so poklonili člani Slov. trg. društva: gg. Pinter, Lenart, Mejovšek, Preac, Majer, Jančič, Brišnik, Kovačič, Rosina in Paš, kar jim je šteti danes v gospodarski krizi v tem večjo zaslugo.

Proslavo je zaključil s primernim nagovorom g. Pinter, zagotavljač mladini vzlic težkim časom moralno in gmotno pomoč s strani našega trgovstva.

Delovanje tečaja, ki se je na tej proslavi tako svečano manifestiralo, je pokazalo uspehe, s katerimi se mladi zavod lahko v resnici ponaša. Slovenskemu trgovskemu društvu je treba čestitati, da je v zelo izobrazbo našega trgovskega narasčaja v svoje roke ter mu želimo, da bi v začrtanih smernicah nadaljeval svoje začeto delo v prosep našega obmejega trgovstva.

POLOŽAJ AMERIŠKIH ŽELEZNIC JE KRITIČEN

Prometno padanje pri ameriških železnih se poostreno nadaljuje. Čisti dohodki 16 večjih železnic so padli v maju 1930 v primeri z majem 1929 za 33 odstotkov, v maju 1931 in v maju 1932 v primeri s prejšnjima majema za 40 in zopet za 59 odstotkov. To nazadovanje je tembolj presenetljivo, ker se cenijo dohodki iz znižanih plač na več kot 200 milijonov dolarjev in dohodki iz tarifnega zvišanja na 100 mil. dol., kar je skupaj več kot polovica lanskim čistim dohodkom. Pomožna sredstva so domalega že vsa izžrpana, in ni videti izhoda iz teškoč.

Sir polnomastni ementalco dokler traja zaloga **Din 16:-**

ZUPAN JULIJ, Sv. Petra c. 35
TELEFON 30-21

Dobi se tudi v buffetu „DAJ - DAM“

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja lekarna
Dr. G. Piccoli
Ljubljana, Dunajska c. 6

LETINA V JUGOSLAVIJI

Direktor Privil. d. d. za izvoz agrarnih produktov Kostić priobčuje v »Vremec«-nu članek o izgledih nove letine v Jugoslaviji in pravi, da se morajo izgledi označiti kot prav dobri. Cenitve pšenice izvoznega previška variirajo med 20.000 in 40.000 vagoni. Zanimivo je, da kaže pridelek pšenice prav dobro ravno v onih okrajih, kjer je bil lani slab, dočim bo v takozvanih žitnih okrajih (Slavonija, Srem, Vojvodina) zaostal za lanskim za 30 do 40 odstotkov.

UVOZ IN TRANZIT ČEBEL IZ ITALIJE

Z ozirom na obstoječo prepoved uvoza živih čebel v Italijo je ministrstvo za poljedelstvo in šume v Rimu objavilo poudarilo, da se ima pod to prepovedjo smatrati tudi tranzit živih čebel, ki je torej ravno tako prepovedan.

POZOR TRGOVCI! Kadar pridete v Ljubljano, ne pozabite obiskati

DAJ-DAM, avtom. bufet

Aleksandrova cesta — palača Viktorija.

PRED OLAJŠAVAMI V FRANCOŠKEM SISTEMU UVOZNIH KONTINGENTOV.

Kakor poročajo iz Pariza pripravlja francosko trgovinsko ministrstvo nov sistem uvoznih kontingentov, ki naj omogoči vsaj za industrijske izdelke zopetni prehod k neomejenemu uvozu. V splošnem bo sistem kontingentov ostal, vendar bodo kontingenti za večino kontingentiranega uvoza povečani za 10—30%. Pa tudi tam, kjer bodo kontingenti ostali nespremenjeni, so predvidene razne olajšave. Koliko se bodo te olajšave nanašale na kontingentiran uvoz lesa, še ni znano.

Zaključni račun za 1930/31

Zaključni račun državnih dohodkov in izdatkov za l. 1930/31, ki ga je izdelalo finančno ministrstvo in ga je odobrila glavna kontrola, bo v nekaj dneh predložen Narodni skupščini na odobritev. Končne številke tega zaključnega računa so naslednje: Izdatki po splošnem državnem proračunu so znašali 8041.0 milijonov Din, dohodki po splošnem državnem proračunu (skupaj s presežki drž. podjetij) pa 8476.4 milijona Din, tako da znaša računski suficit 435.5 milijona Din, ki se po zakonu vnese kot dohodek v obratno glavnico glavne državne blagajne. Kakor znano, se razni izvenproračunski izdatki krijejo iz dohodkov te obratne glavnice (zlasti izdatki na račun prejšnjih proračunskih let). Če hočemo dobiti pravilno sliko državnih financ v l. 1930/31, moramo seveda upoštevati tudi dohodke in izdatke po računu te obratne glavnice. Saldo računa obratne glavnice glavne državne blagajne je znašal v početku leta 635.4 milijona Din, dohodki v korist tega računa pa so znašali 1010.4 milijona Din (od tega 435.5 milijona Din presežek splošnega državnega proračuna); skupaj dohodki 1646.3 milijona Din. Ker pa so izdatki na breme tega računa znašali 1517.5 milijona Din, se je saldo zmanjšal na 128.8 milijona Din. Ob koncu proračunskega leta je bil torej saldo obratne glavnice za 506.6 milijona Din manjši nego ob začetku leta.

Ljubljanska borza

Tečaj 4. julija 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbo Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2269.32	2280.68
Berlin 100 M	1333.42	1344.22
Bruselj 100 belg	782.40	786.34
Budimpešta 100 pengő	—	—
Curij 100 fr.	1097.35	1102.85
London 1 funt	200.51	202.11
Newyork 100 dol., kabel	—	—
Newyork 100 dolarjev	5599.13	5627.39
Pariz 100 fr.	221.13	222.25
Praga 100 kron	166.23	167.09
Stockholm 100 šved. kr	—	—
Trst 100 lir	287.57	289.97

RUSI SE ZANIMAJO ZA OGRSKI TRG

Iz Budimpešte poročajo: Zastopniki ruskega trsta nafte so se v Budimpešti orientirali o potrebah surovega petroleja pri ogrskih rafinerijah. Kakor pravi »Pester Lloyd«, se hočejo Rusi udeležiti preskrbe Ogrske z nafto in so deloma že tudi sklenili zadevne kupčije. Dalje hočejo Rusi dobavljati Ogrski azbest, kemikalije, surove kože in kožuho, in sicer proti vplačilom v pengő.

Svetovni blagovni trgi

Obe polovici preteklega junija kažeta na svetovnih blagovnih trgih različno lice. V prvi polovici so cene zelo padle, zlasti na svetovnih trgih žita, čaja, vlaknatega blaga (bombaž, surova džuta, lan), cina in svinca; v drugi polovici junija so bili pa trgi vočigled počasnega poteka pogajanj v Zenevi v znamenju pričakovanja. O podjetnosti se ni moglo govoriti na nobenem trgu, razen na trgu sladkorja, kjer sta sezijsko večje povpraševanje rafinerij in pa poročilo o novih kubanskih redukcijah narčnih cene močno pognala navzgor. Ob leni tendenci so v drugi polovici junija zlasti na trgih pšenice, rži, cina, svinca, srebra in surovega kavčuka cene nadalje padle, dočim so bili trgi bombaža po zadnjem padcu stalnejši, najbrž zaradi novih opornih nakupov.

Trgi so vobče ogroženi po stalnem krčenju porabe. K temu pride še kot obremenjujoči moment pritisk nove svetovne letine, ki more na cene prizadetih predmetov nadalje vplivati, ne glede na velike stare zaloge, ki stavijo na državne blagajne vedno večje zahteve glede financiranja. Na drugi strani manjka trgov vsaka pomoč od psihološke strani, dokler se ne doseže popoln sporazum v vprašanju reparacij, dokler negotovost o končnih odločitvah poostreje položaj mednarodne kreditne nesigurnosti in dokler so svetovne zaloge zlata tako enakomerno razdeljene.

Svetovni trgi pšenice in rži so zgubili v teku enega meseca ca 20 odstotkov na vrednosti. Navzdolžno gibanje je bilo pospešeno po ugodnih poročilih o novem pridelku in pa po omejitvenih tendencah importnih držav, ki pričakujejo vrh tega sedaj še zaključek lastne letine. Glede pšenice so vplivala zlasti poročila o izbornih izgledih v U. S. A. in v Kanadi. Če pridenemo zraven še previške iz Balkanskih držav in bodoči pridelki v Avstraliji in v Argentini, nam je nadaljnji padec cen le prelahko razumljiv.

Trgi surovega masla so vztrajali ob slabem konsumu še nadalje na najnižji stopnji cen, čeprav se je iz Danske prvič poročalo o padanju velike produkcije.

Na trgih kave se je od Brazilije pospeševano navzgor gibanje ustavilo že v drugi polovici maja. Čeprav je Narodni kavni svet skušal cene obdržati z vso energijo potom nakupov, večjega sežiganja in inozemske propagande, je prišlo vsled razočarajoče prodaje vseeno do padca cen v izmeri 7 do 10 odstotkov. — Močno so padle tudi cene na trgih čaja. Abnormalno veliko ponudbo so mogli le s težavo spraviti pod streho. Najslabše so vplivala poročila o bogatem pridelku v Britanski Indiji. — Svetovni trg surovega kavčuka je od aprila dalje v znamenju prostovoljnih produkcijskih omejitev, ki pa še sedaj niso zadostne, da bi mogle ugodno vplivati na svetovnostatiistični položaj. Saj so dosegle ameriške zaloge v začetku junija s 346.000 tonami novo rekordno višino.

Na ameriških trgih bombaža so bile zanimovane nove globinske cene. Bodočnost trga zavisí od nove letine in od nadaljnje ga obstoja doslej nakupljenih opornih zalog v znesku ca 6.500.000 bal. Glede subvencioniranja ameriških bombažnih farmerjev od strani vlade se opozarja tudi na to, da cena glavnega produkta nima za farmerje več tiste odločilne vloge kot jo je imela prej. — Avstralske avkije volne so prometovale ob splošni udeležbi v trdnem razpoloženju. — Pod pritiskom sezijске trgovske tišine so padle cene surovega lanu tako v Vzhodni kot v Zahodni Evropi. Prodajna kriza v Zahodni Evropi in slabi trg preje sta pritiskala na tendenco. In brez pomena je ostalo dejstvo, da razpolagajo vzhodni prodajni monopoli le še z majhnimi količinami.

Trgi kovin cina, svinca in einka so bili ob nepomembnem prometu pod navzdolžnim pritiskom. Ameriška bakrena carina, ki je stopila 21. junija v veljavo, je bila glede cen v začetku brez posledic, a pozneje so se posledice pokazale, mednarodni bakreni kartel se bo gotovo razšel, odpovedi udeležbe se množijo dan za dnevom. Dalje se sliši, da bodo Angleži na konferenci v Ottawi (Kanada) sklenili kot protiukrep proti ameriški carini vpeljavo britanske bakrene carine in da bodo zgradili v Angliji novo veliko bakreno rafinerijo, s čimer bi se v veliki meri osamosvojili od preskrbe z ameriškim bakrom. — Na trgih cina se je s 1. julijem eksport iz kartelnih dežel za julij in avgust ustavil in so se doslej producirane množine vskladišile. Vendar računski trg tudi s temi količinami in se zato nove umetne navedbe skeptično

presojajo. — Napeti položaj na trgih svinca je podčrtan po novem ameriškem rekordu zalog (174.000 ton) in pa po produkcijski intenziteti valutarično tako zelo privilegiranih avstralskih producentov.

Podamo razvoj cen običajnih vrst, enot in kvalitete:

Blago	Borza	April	Maj	Junij
		1932		
Pšenica	Chicago	59,00	59,00	48,00
Rž	Chicago	45,00	38,25	29,12
Kava	Newyork	7,56	8,50	8,00
Sladkor	Newyork	0,63	0,61	0,86
Sur. maslo	Koebenhavn	1,70	1,46	1,45
Bombaž	Newyork	6,20	5,60	5,35
Džuta	London	16,62	15,62	15,00
Volna	Bradford	21,50	20,50	20,50
Baker	Newyork	5,75	5,37	5,37
Cin	Newyork	18,75	20,75	19,15
Srebro	London	16,69	16,81	16,69
Kavčuk	London	1,81	1,75	1,75

Povodom 20-letnice

obstoja svoje tvrdke bom prodajal ure, zlatino, srebrnino, dragulje z 20% popustom

IVAN PAKIŽ

LJUBLJANA, Pred Škofijo 15/7257

DUNAJSKO FINANČNO PISMO

Trgovine so cene zelo znižale, pa vseeno ne morejo skoraj ničesar prodati. Velika skupina pohištvene industrije je v zadnjem času močno protestirala proti temu, da se uvozu cenenejšega ogrskega pohištva ne delajo večje ovire. Opozarjala je, da se proti tej konkurenci v marsikakšnem oziru ni mogoče boriti in da je ona kriva, če postaja v mizarstvu zmeraj na novo toliko ljudi brezposelnih. Tudi trgovska zbornica se je pečala s tem vprašanjem, a se je izjavila proti splošni prepovedi uvoza, ker bi se s tem poslabšalo trgovskopolitično razmerje med Avstrijo in Ogrsko.

Razporeženje na borzi je brezupno. Promet je majhen in zavisi bistveno od tega, če se posamezniki kljub globokim notacijam znebijo vrednostnih papirjev, da pridejo do denarja. Tudi naložilni trg je prazen, in vendar bi bilo izboljšanje njegovega položaja predpogoj za notranje posojilo, o katerem se vedno govori. Priti mora že izredna pobuda iz inozemstva, da dobi občinstvo zanimanje za trdnobrestljive papirje; najmanj pa, kar je potrebno, je povratek zaupanja v državne finance. Cela vrsta visokoobrestljivih papirjev ne dobi nobenega kupca; tudi srečkovno posojilo, kakor je nameravano, potrebuje vsaj napol trdnega naložilnega frga. Dokler je pa nabava tudi najmanjših zneskov v tujih plačilnih sredstvih zelo težka in se inozemski kredit še ni dosegel, se glede notranjega posojila ni mogoče vdajati prevelikim upom. — Brezposelnost nič ne pomenja.

SVINEC SE V CENI BLIŽA ŽELEZU

Svinec je že več tednov pod hudim pritiskom cen. Vršijo se neprestani poskusi za reaktivacijo svinčenega kartela, a težkoče so velike. Obstojijo zlasti v tem, da stavijo kanadski in avstralski producenti velike kvotne zahteve, katerim je komaj mogoče ugoditi. Zaloge so se vsled produkcijske omejitve sicer res neverjetno skrčile, vseeno pa obstoji na trgu prevelika ponudba, ker je prodajna kriza večja kot produkcijska omejitev. Sedanje zaloge zadostajo za štiri mesece ali pet in s tem seveda na cene pritiskajo. Danes svinec ni dosti dražji kot je bilo pred par leti železo; to je dosti značilno.

Vpisale so se nastopne firme:

Sedež: Celje.
Besedilo: Ferdo Pfeifer & Comp.
Obratni predmet: trgovina modnih predmetov na drobno in debelo.
Družbena oblika: Javna trgovska družba od 1. junija 1932.
Družabniki: Pfeifer Ferdo, trgovec v Celju, in Otto Hilma, soproga tovarnarja v Zalcu.

Za namestovanje je upravičen in firmo podpisuje vsak družabnik zase.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju, odd. I., dne 15. junija 1932.
Firm. 234/32 — Rg A III 151/2.

Sedež: Lucova, h. štev. 12.
Besedilo: Jošar J. & S.
Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom in sejmarstvo.
Družbena oblika: Javna trgovska družba od 2. novembra 1926.

Družabniki: 1. Jošar Slavka, trgovka v Lucovi; 2. Jošar Janez, posestnik v Lucovi.
Za namestovanje upravičen: vsak družabnik zase.

Podpis firme: [Tvrdo podpisuje vsak družabnik zase, in sicer tako, da pod besedilom, bodisi napisanim ali natisnjem, podpiše vsak zase svojeručno svoje ime in priimek.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 17. maja 1932.
Firm. 543/32 — Rg. A III 213/1.

Sedež: Novo mesto.
Besedilo: »Metla«, trgovsko industrijska družba z omejeno zavezo ali hrvatsko: »Metla« trgovačko industrijsko društvo sa ograničenim jamstvom.

Predmet in namen družbe je:
Baviti se z vsemi trgovsko prometnimi kupoprodajnimi posli in z izdelovanjem metel, krtač, ščetk ter drugih sličnih izdelkov-proizvodov, ustanavljati podružnice, afiliacije in zastopstva, ki bodo vršila take trgovske in obrtne posle.

Družbena pogodba z dne 17. avgusta 1931, not. akt. št. 3101.

Osnovna glavnica znaša 20.000 Din in je v celoti vplačana.

Poslovodja je: Bernard Oto, trgovec v Novem mestu št. 68.

Okrožno sodišče v Novem mestu, odd. II., dne 4. septembra 1931.
Firm. 288/31 — Rg C II 1/1.

Sedež: Novo mesto.
Besedilo: Sanitas, javno kopališče, trgovska družba z omejeno zavezo.

Predmet trgovske družbe je obratovanje javnega kopališča in vsi trgovski posli, ki so ali bi se zdeli potrebni za to, pa najsi bodo v zvezi z obratovanjem kopališča ali ne.

Osnovna glavnica znaša 15.000 Din.
Družbena pogodba od 15. septembra 1931.

Poslovodje: Mahorčič Karol, trgovec, Križka Jakob, brivec, in Picsek Edvard, sin trgovca, vsi v Novem mestu.

Okrožno sodišče v Novem mestu, odd. II., dne 1. oktobra 1931.
Firm. 308/31 — Rg. C II 3/1.

Izbrisali sta se nastopni firmi:

Sedež: Maribor.
Besedilo: Spiro Subotič, carinski posrednik.

Obratni predmet: carinsko posredništvo. Zaradi opustitve obrata.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 17. junija 1932.
Firm. 669/32 — Rg A III 12/3.

Sedež: Sodražica.
Besedilo: Fran Fajdiga, stolarna in strugarna, Sodražica.

Imetnik: Fran Fajdiga, posestnik v Sodražici št. 50 pri Ribnici.

Dovolil in odredi se v trgovskem registru A zvezek I stran 322 izbris navedene firme zaradi izročitve obratovanja sinu Fajdigi Ivanu, ki bo naknadno posebej zaprosil za novo registracijo firme.

Okrožno sodišče v Novem mestu, odd. II., dne 19. junija 1932.
Firm. 96/32 — Reg. A I 322/2.

Sedež: Zalec.
Besedilo: Jugoslovanska tvornica nepremočljivih predmetov Elsinger in sinovi družba z o. z. v likvidaciji.

Zbog likvidacije.
Okrožno sodišče v Celju, odd. I., dne 9. junija 1932.
Firm. 215/32 — Rg C II 3/12.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 14. julija 1932 ponudbe glede dobave jeklenih vrvi. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 14. julija t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg karbida. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 17. julija t. l. ponudbe glede dobave 30.000 kg portland-cementa, 500 m vodovodnih manesmanovih jeklenih cevi; do 18. julija t. l. pa glede dobave ventilov. — Direkcija državne železarnice Vares-Majdan sprejema do 20. julija t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg karbida in 1000 komadov žag za železo. — ((Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.)) — Dne 12. julija t. l. se bo vršila pri Primorski direkciji pošt in telegrafov v Splitu ofertna licitacija glede dobave pisarniškega materiala. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti delavnici.) — Dne 3. avgusta t. l. se bo vršila pri ekonomskem oddelku Komande mornarice v Zemunu licitacija glede dobave raznega elektrotehničnega materiala. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.) — Pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu se bodo vršile naslednje ofertne licitacije: Dne 11. avgusta t. l. glede dobave perila (osebne in posteljne); dne 13. avgusta t. l. glede dobave zdravniških in bolniških plaščev ter volnenih odev; dne 16. avg. t. l. glede dobave žimnic in blazin; dne 20. avg. t. l. glede dobave ruh, vreč itd.; dne 23. avgusta t. l. glede dobave usnatih copat, platnenih čevljev z gumije-

vimi podplati, mrež za okna in košar za kruh; dne 27. avgusta t. l. glede dobave toplomerov; dne 30. avgusta t. l. glede dobave umivalnikov, vrčev; dne 3. septembra t. l. glede dobave umivalnikov, žlic, emajliranih vrčev, krožnikov, loncev itd.; dne 10. septembra t. l. glede dobave omar za instrumente, stolov, miz itd.; dne 13. septembra t. l. pa glede dobave gumiranega platna in kaliko platna. (Oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem skladišču.)

Razno

Alpine Montan. Na občnem zboru 28. 6. t. l. so ugotovili, da se je znižal dolg A. M. v preteklem letu od 21.700.000 šil. na 10.300.000 šil. Naročil je bilo za 30 odstotkov manj kot leta 1930, eksport je padel za 56 odstotkov, število zaposlenih delavcev za 33,5 odstotkov. Kljub temu so bile pa izvedene investicije v znesku 1.200.000 šil. Čisti dobiček v znesku 4.455.000 šil. je bil v celoti prenešen na novi račun.

Mednarodna demantna konferenca. Demantna industrija v sedanji gospodarski krizi prav posebno trpi, in so obrati v večini dežel večinoma ustavljeni. Južnoafriška vlada hoče sklicati mednarodno konferenco, njeni zastopniki pridejo v prvih dneh julija v London. Pri tej konferenci se bo obravnavala končna ureditev glede produkcije surovih in brušenih demantov in prav tako določitev mednarodne politike cen, ureditev mezd, vprašanje vajencev in mednarodna akcija proti tihotapljenju z demanti.

Tržna poročila

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmi dne 1. julija 1932 je bilo pripeljanih 257 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad Din 60 do 90, 7 do 9 tednov stari 150 do 200, 3 do 4 mesece stari 250 do 300, 5 do 7 mesecev stari 360 do 400, 8 do 10 mesecev stari 450 do 500, 1 leto stari 600 do 650, 1 kg žive teže 6 do 6,50, 1 kg mrtve teže Din 9 do 10,50. Prodanih je bilo 146 svinj.

SREBRO SE BO PODRAŽILO

V ameriških gospodarskih krogih so se pričeli zopet intenzivno pečati z vprašanjem srebra in se vršijo prizadevanja za sklicanje mednarodne konference. Ameriški senatu je došlo v zadnjih mesecih dvajset predlogov glede zvišanja cene srebra. Senator Borah je šele pred kratkim predlagal vpeljavo srebrne vrednote v svrhu stabilizacije dolarja, na ta način, da dobi srebro v razmerju do zlata določen tečaj. Senator Haydn je za to, da se plačajo medzavezniški dolgovi Ameriki do leta 1936 v srebru. Glede teh predlogov se doslej še ni nič sklepalo, a sliši se, da ima predsednik Hoover namen sklicati mednarodno konferenco v svrhu proučevanja srebrnega problema.

Trstje za strope

naročajte le pri domači tvornici, katera edina izdeluje to blago iz najboljšega materiala in prodaja najceneje

Jos. R. PUH, Ljubljana, Gradaška ul. št. 22, Telefon št. 25-13

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in ružičastih vode.

Točna in solidna posrežba! — Zantevajte cenik!

Trgovci, čitajte Trgovski list!

KVERTA
LJUBLJANA

TVORNICA KVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23

Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur.

Potrebnjem večjo količino **DRV** za kurjavo

Ponudbe poslati na naslov **Radivoje Milošević**

Kosovska Mitrovica

Oglašajte v
„Trgovskem listu“!